

Viite
Lausuntopyyntönnö

Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Yhteyshenkilö
Kristin Mattsson

Asia

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan hallintovaliokunta antoi Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle mahdollisuuden lausunnon antamiseen hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi.

Valtakunnan ja maakunnan välinen toimivallan jako:

Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:n 1, 4, 12 ja 13 kohtien mukaan maakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat maakunnan hallitusta sekä sen alaisia viranomaisia ja laitoksia, kuntien hallintoa, sosiaalihuoltoa sekä terveyden- ja sairaanhoitoa. Ahvenanmaan kotoutumisen edistämistä koskevaa maakuntalakia (Ålands landskapslag om främjande av integration, ÅFS 2012:74) sovelletaan Ahvenanmaalle muuttaneisiin henkilöihin, joilla on ulkomaalaislain (301/2004) mukainen voimassa oleva oleskelulupa Suomessa, ja Ahvenanmaalle muuttaneisiin henkilöihin, joiden oleskeluoikeus on rekisteröity tai joille on myönnetty ulkomaalaislain mukainen oleskelulupakortti.

Maakuntalakia (ÅFS 2012:74) ei sovelleta kansainvälistä suojelua tai oleskelulupaa Suomesta hakeviin henkilöihin. Maakuntalakia ei sovelleta myöskään väliaikaisesti Ahvenanmaalla oleskeleviin henkilöihin, joilla ei ole oleskeluoikeutta (EU-kansalaiset) tai oleskelulupaa (muu maailma), ja jotka eivät ole kirjoilla ahvenanmaalaisessa kunnassa. Näihin henkilöihin sovelletaan valtakunnan lainsäädäntöä: ulkomaalaislakia (301/2004) ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annettua lakia (746/2011).

Maakunnan hallitus toteaa, että laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta sekä siihen liittyvät lait kuuluvat valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

Maakunnan hallituksen lausunto:

Kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 26 §:n viittaus terveydenhuoltolain 50 §:än ei koske Ahvenanmaata, koska Ahvenanmaalla on oma terveydenhuolto koskeva maakuntalakinsa (ÅFS 2011: 114). Ehdotettavassa 59 a §:ssä säädetään, että mitä kyseisessä laissa säädetään hyvinvointialueista, sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan maakunnan kuntiin. Valtakunnan hyvinvointialueet eivät vastaa Ahvenanmaan kuntia. Sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestetty Ahvenanmaalla eri tavalla kuin valtakunnassa. Yksi maakunnan viranomaisena, eli maakunnan terveydenhuoltoviranomaisena Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) vastaa Ahvenanmaan koko julkisesta terveydenhuollosta ja sosiaalihuollosta vastaa kuntayhtymä Kommunernas socialtjänst k.f. (KST).

Maakunnan hallituksella ei ole muutoin lakiehdotuksesta mitään huomautettavaa eikä siinä sen mielestä ole mitään sellaisia säännöksiä, jotka olisivat ristiriidassa itsehallintolain tai Ahvenanmaan lainsäädännön kanssa.

Ministeri

Annika Hambrudd

Tasa-arvoasioiden erityisasiantuntija

Kristin Mattsson